UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

2. Per præcisionem in materia luxuriæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-78172

Visual Library

que adeò malitiam ſeparare non poteſt ab obiectis ex ſe, malis, ergo pariter nec intellectus. Reſpondeo, quidquid ſit de antecedente, quod Philoſophis decernendum relinquo (lege Caſtro Pal. *tom.* 1. *tract.* 2. *diſp.* 2. *part.* 10 § 1. *num.* 5.) nego conſequentiam. Nam imaginativa, quæ eſt potentia ſenſitiva, eſto, non apprehendat res, niſi perinde ac ſunt externæ, & ſenſibiles: At intellectus habet vim abſtrahendi unam rationem ab alia, ut ex iiſdem Philoſophis tanquam certum meritò ſupponimus.

§. II. *Per præciſionem in materia luxuriæ.*

1. LIcèt in materia luxuriæ poſſit quis aliquando ſeparare omnem malitiam ab obiecto turpi, poteſt enim copula fornicaria conſiderare ipſam copulam, præſcidendo ab eo, quòd ſit cum non ſua, ut item poteſt oſculum apprehendere ſine macula impuræ libidinis, ut etiam impudicos tactus partium inhoneſtarum ſimili modo valet à turpitudine luxuriæ ſeparare, ſicuti facit Medicus, quando eas conſiderat, ut illas medeatur: Tamen voluntariè, & feriò ſine ulla neceſſitate, vel ſaltem commoditate, in prædictis, ſive in voluntate, ſive in appetitu ſenſitivo, eadem voluntate conſentiente, delectari, etiam malitiâ per intellectum abſtractâ, eſſe extra Matrimonij ſtatum mortale, indubitatum mihi eſt. Ita Vaſquez, *part.* 2. *d.* 109. *cap.* 3. *tractatu* 3. *diſp.* 6. *ſectione* 4. Baſil. Pont. *lib.* 10. *de matrimon. cap.* 16 §. 2. *num.* 8. Ratio ducitur ex illo fundamento aliàs allato, quódque ſæpius in hac materia eſſe repetendum prædixi: quia nimirum propter mirabilem ſympathiam harum potentiarum, & actuum, voluntariè in iis delectari, eſt (ex Caſtro Pal. *tom.* 1. *tractatu* 2. *diſp* 2. *punct.* 10 §. 2. *num.* 6. contra Sanchez *lib.* 9. *de matrimon. d.* 47. *num.* 1. & *lib.* 1. *in decal. cap.* 2. *à num.* 31.) velle habere in ſe aliquid, quod notabiliter influat in pollutionem, diſtillationem, commotionem, quod nunquam licet: influat, inquam, ſi non per veram cauſationem (volo enim abſtrahere à ſpeculativis diſputationibus) certè per dictam potentiarum, & actuum connexionem, ut ipſa experientia nimis clarè teſtatur. Quæ ratio, quia non militat in materiis à luxuria diverſis, ideò in illis potuimus voluntatis delectationem concedere, quod hîc nulla ratione poſſumus.

2. Hinc non licebit delectari de pollutione habita in ſomnis, vel tibi ſoluto de copula maritali inter Coniuges habita. Ita Sal. *tract.* 13. *diſp.* 6 *ſect.* 32. *num.* 219. Baſilius Pont. *loco citato*, *num.* 13 Caſtro Pal. *loco cit. n.* 10. quia licèt hæc ſine peccato fiant, & à malitia ſeparentur, tamen illa delectatio præſens ſeriò ſuſcepta, eſt ex ſe excitativa impuræ commotionis. Fateor tamen poſſe te gaudere de prædicta pollutione, & illam deſiderare ob finem bonum de oneratæ naturæ, atque etiam gaudere, vel deſiderare, ut legitimi Coniuges debitum ſibi reddant. Ita idem *ibidem*, & innumeri apud Dianam. *part.* 2. *tract.* 5 *reſol.* 87. & apud Caramuël *in Reg. Sanct. Benedict. num.* 105. nam illud prius non eſt delectari de pollutione, ſed de pollutionis effectu, qui bonus eſt: & hoc poſterius non eſt de copula delectationem ſumere, ſed copulam legitimam approbare, quod certè nihil continet impuritatis.

3. Vnum adverto, ſi gaudium, vel deſiderium ſit tantum, ut degeneret in delectationem libidinoſam, cum tuo conſenſu in illam: ne gaudium quidem, vel deſiderium fore licitum, idque propter excitam impuram delectationem, modo iamiam dicto.

§. III. *Per appoſitam conditionem, in aliis materiis à luxuria.*

1. REgula generalis ſit huiuſmodi, ex Vaſque *parte ſecunda*, *diſputatione* 116. *cap.* 2. Sayro, *in claui libro* 8. *capite* 7. *numero* 28. & 29. Salas, *loco citato*, *ſectione* 37. *numero* 108. Sà, *v. Peccatum*, *numero ſecundo* Bo... cina, *de matrimonio*, *quæſtione* 4 *puncto* 8. *numero vige...* *primo*. Sive res ſit primò prohibita iure poſitivo, ... ſecundò, iure naturæ, à qua re ſeparari, per ab... ctionem intellectus, poſſit malitia, ut modò di... eſt; ſive tertiò res ſit eodem iure naturæ prohi... à qua ſeparari malitia non poſſit: nunquam eſt ... le illud deſiderare, & in eo delectari, ſi appo... conditio. Exemplum primi eſt: *Cuperem*, vel cum ... *lectatione cupio hoc die Sabbati comedere carnes ſi ...* *non eſſet*, vel *ſi conceſſus dies eſſet* vel *ſi liceret*, ... *non eſſet peccatum*: Hæc ex Caietano *in ſumma*, ... *tationis peccata*, reducitur quando res eſt prohibita ... voto, ut ſi quis ita ſentiat: *Si non fuiſſem ingreſſus in ...* *ligionem, non ingrederer*, *ſi non voviſſem iejunium*, ... *rem*. Exemplum ſecundi: *Cuperem*, *vel cupio ...* *latronem*, *ſi eſſem Iudex*; *furarer*, *ſi non eſſet pecca...* *infamarem aliquam*, *ſi iuſtam haberem infamandi ...* *vel ſi liceret*. Exemplum tertij: *Mendacium ...* *Idolum adorarem*, *odio Deum haberem*, *ſeu cuperem ...* *facere*, *ſi non eſſet Dei offenſa*, *ſi liceret*; &c. Ratio ... nium horum eſt, quia hæc eſt voluntas inefficax, ... nihil ponit in eſſe, & cum illa bene ſtat efficax, ... abſoluta voluntas, quæ ab illa agenda nequaquam ... procedit. Senſus enim eſt: *Ego nolo efficaciter*, *&* ... *lutè comedere carnes die vetito*, *volo manere in Religione*, *nolo furari*, *nolo prorſus Deum odio habere*: *quamvis ...* *omnia peccata non forent*, *hoc eſt*, *Dei*, *& Domini ... offenſa*, *facilè mea infirma voluntas in illa propenderet*. ... hac tertia parte regulæ, vides latiùs patere ad ... dum peccatum, apponere conditionem, quàm ... per intellectum abſtrahere: ſiquidem abſtractio non ... teſt haberi in rebus in ſe intrinſecè malis ut §. ... *numero tertio* vidimus; poteſt, ut iam dictum eſt, ... conditio.

2. Adverte duo, Primò in duabus partibus huius regulæ conſentire ferè Doctores: at in parte tertia diſſi... re vehementer: Nam Sanchez, alios referens ... *primo*, *in Decal. capite ſecundo*, *numero vigeſimo* ... Baſilius Pontius, *lib* 10 *de matrimon. cap.* 16. *numero* ... *ſimo*, (Ecquales Doctores!) contendunt eſſe mo... Vaſquez, *part.* 2. *d.* 116. *cap.* 2. & Caſtro Paulus, alios ... ferens, *tom.* 1. *tractatu.* 1. *diſputat.* 2. *punct.* 10. §. 5. *num.* ... (Ecqualia item Doctorum lumina!) docent mortale eſſe deſiderare, appoſita prædicta conditione, ea, ... in ſe inſeparabilia ſunt à malitia, quorum poſteriores quos nos ſequimur, ratio eſt, quia argumentum, ... urget in prima, & ſecunda parte regulæ, militat & ... tertia. Lege Caſtro Palaum, qui adverſariorum rati... optimè diluit.

3. Adverte ſecundò ex aliquo capite evenire ... quando, ut in his *velleitatibus* (ſic vulgò appell... voluntates hæ inefficaces) peccetur mortaliter, ex ... nimirum actuali aliquo affectu, quo imperentur; ... quis enim ſic ex animo dicat: *Cupio vindicari de ...* *inimico*, *ſi mihi liceret*: *Odio haberem Deum*, *ſi non ...* *peccatum*, &c. aufert quidem malitiam per appoſitionem conditionis: ſed ſi hi actus imperentur à vero ... inimici, & Dei, iam ex hoc capite peccata erunt mortalia. Nam propterea, quia hic actus: *Deſtruerem D...* *Deſtruerem inimicum*, *ſi non eſſet peccatum*, proc... tur ab odio actuali Dei, vel inimici: ideo, ut idem ... ſtro Palaus *ibid num.* 5 notat, ſemper erit peccatum, ... ex ſe, ſed ex principio, id eſt, ex odio actuali, ... procedit.

§. IV. *Per appoſitam conditionem, in materia luxu...*

1. REgula *præcedenti* allata *paragrapho*, ... valet in hac materia. Ita Caſtro Pal. ... Quare ſi ſic quis cuperet: *Fornicarer cum illa*, *niſi ...* *Dei offenſa*; *Vxorem ducerem*, *niſi eſſem Sacerdos*; ... *Berta me coniungerem*, *ſi mea eſſet vxor*, &c. ...